

ante jakić

**galerija
forum**

centar za kulturu
i informacije zagreba
zagreb,
ulice nikole tesle 16

14. PROSINAC 1973 — 2. SIJEČANJ 1974.

RADOVAN IVANČEVIĆ: JAKIĆ

Membra disiecta. Udovi odvojeni od trupa s glavom ne izazivaju sentimentalne filantropske asocijacije, niti su rezultat indiferentne amputacije manekena, već oblikuju napon magnetskih polja i silnica među volumenima u prostoru. Bezbolno, van nadrealističke osjećajne napetosti otrgnutim udovima demaskira se montažno načelo.

U Jakićevoj skulpturi montaža relativno samostalnih članaka provodna je tema: u fazi keramičkih valjkastih tijela probodenih stošcima bio je to zaustavljeni trenutak u nizu mogućih kombinacija, a u drvenim igračkama kinetička igra brojnih mutacija. Uz montažna i kinetička svojstva, najizrazitija oznaka suvremenosti i ujedno najuočljivija vrijednost Jakićeva kiparstva jest ravnoteža značenja ovojnice i šupljine, usklađeno vrednovanje volumena i prostora, koje u ovim djelima dostiže samo novi raspon i usmjereno je prostornom, arhitektonskom komponiranju skulpture.

Međutim, dosad su skulpturalna tijela bila podređena zakonima fizikalne realnosti zemljine gravitacije. Sada je nanovo postavljeno pitanje ravnoteže: narušena hirvotom pobunom nakrivljenog podnožja, uporišta koje izmiče, dinamična ravnoteža uspostavljena je opiranjem volumena u kontrapostu. Ali je to ravnovjesje anti-fizikalno, u meta-prostoru i zoni djelovanja meta-gravitacije skulpturalnog svijeta Jakićeva. Konačno svojstva različitih drvodjeljskih tehnika podređena su stvaranju mnogostrukih odnosa i polifonom usklađivanju površina skulpture: tokarenje (naglašena grafika i rafinirano toniranje godova), tesanje (prenos težišta s tkiva na osamostaljenu igru svijetla i sjene) i bojanja koje u transparenciji povezuje drvo i epitel s tragovima taloženja dugotrajnog radnog procesa.

Siloviti karakter obrade nekoliko većih eksponata u odnosu na bjelokosnu zagludenost malih otkriva ujedno raspon mogućnosti i ruku autora koji je uvijek osjećao materijal i oblikovao ga izvorno i snažno oslobađajući drevne zapretane energije što ih je priroda sabrala u jezgri tvari.

Radovan Ivančević

RADOVAN IVANČEVIĆ: JAKIĆ

Membra disiecta. The limbs separated from the torso with head do not provoke sentimental philanthropic associations. They are neither the result of an indifferent amputation of mannequins — they form the tension of magnetic fields and lines between the volumes in space. Painlessly, beyond the surrealist emotive tension, the assembling principle is revealed by the torn off limbs.

The assembling of the relatively independent parts is a repeating theme in Jakić's sculpture: in the phase of ceramic cylindrical sculptures pierced by cones it was an arrested instant in the range of possible combinations, and with the wooden toys it was a kinetic play of numerous mutations. Beside the assembling and kinetic properties, the most expressive characteristic of contemporaneity and also the most impressive value of Jakić's sculpture is the meaning balance of shell and cavity, the appropriate evaluation of volume and space, which in these works achieves a new span and is aimed at the space/architectonic composing of sculpture.

However, the sculptural systems were up till now subordinated to the laws of physical reality of the earth gravitation. Now, the balance question is imposed on again: disturbed by the whimsical rebellion of the askew base and of the slipping support, dynamic balance has been established by resistance of the volume in counterposition. But this balance is anti-physical in the meta-space and in the meta-gravitation zone of Jakić's sculptural world. Finally, the characteristics of various carpenter's techniques are subordinated to the creation of manifold attitudes and to the polyphonic harmonizing of the sculpture surfaces: turning (the emphasized graphics and refined toning of annual rings), hewing (transferring the gravity centre from the tissue to the independent play of light and shadow) and colouration which in transparence connects wood and epithelium with the traces of sedimentation of the long lasting working process.

The powerful treatment character of several bigger exhibits in comparison to the ivory smoothness of the small ones reveals at the same time the range of possibilities and the hand of the author who always felt the material and shaped it in an original and powerful way releasing the ancient hidden energy that nature gathered in core of the substance.

Gdje se kipovi s brdima nadvikuju i gdje se umjetnički dosezi mjere i geodetskim spravama, tamo nije lako izboriti pravo na komornu kiparsku glazbu. Ne smijemo se stoga čuditi da Ante Jakić, što s osobitom predanošću oblikuje u malim dimenzijama, nije dovoljno »upao u oči« našoj likovnoj publici niti se nametnuo ocjenjivačima. Medjutim, riječ je o izvornom stvaraocu i autentičnom baštiniku modernog likovnog nasljedja, koji u vlastitome mjerilu produžuje nastojanja prethodnika otvarajući nova područja i uspostavljajući nove odnose prema skulpturalnom objektu.

Zabilježeno je bilo kako je Jakić vrlo neposredno posvojio poduke Radovanijeva gradjenja (zbrajanja) i moral Bakićeve redukcije (odbijanja) i kako je za sebe oslobodio mogućnost umnažanja i dijeljenja osnovne čestice odnosno strukturalne jedinice. Dakako, to je pretpostavljalo pomalo ironičan odmak (ali ne odustajanje) i od organske odredjenosti volumena i od apsolutizma »čiste« forme. Jezgovitost do koje je došao manje je izravna a više izvedena nego li u njegovih »uzora«, »nagovarača« te nije dovoljna za autonomni život kipa, ali je vrlo poticajna za stvaralačku kombinatoriku: dio po dio stapaju se u nove nevidjene cjeline, skladajući mali prostorni scherzo.

Još pedesetih godina Jakić, medju prvima, pojednostavnjuje i shematizira svoje oblike u tolikoj mjeri da bi mogli biti izvedeni na tokarskoj klupi (a potom se, iz sličnih pobuda, obraća i grnčarskome kolu). Svjesno prihvaća ograničenje na kružno, valjkasto ili stožasto ali time dolazi do svojevrzne morfološke abecede kojom se mogu izgovoriti (ili barem sricati) nevidjeni likovi, a humorno parafrazirati najrazličitja bića organskog svijeta. Nakon nekoliko serija stiliziranih životinja, najdosjetljiviju i najdosledniju verziju ostvaruje s TO TAKom (1966.), »igračkom za slaganje«, što se sastoji od niza slobodno rasporedivih i medjusobno zamjenjivih elemenata.

Na sličnim načelima temelji se i ciklus što ga kipar ovom prilikom izlaže. Opet imamo prethodno sačinjene, »zadane« gradivne jedinice, male članke i udove odvaganih proporcija i uskladenih formata, nastale u dugotrajnom sporazumijevanju dlana i oka, po mjeri šake, u rasponima prstiju. Ali sastavni elementi sada nisu ponudjeni slobodnoj igri promatrača nego fiksirani, zaustavljeni u položajima maksimalne kušnje ravnoteže i najvećeg izazova okolnom prostoru. Idealni predložak prema kojemu oni streme, odnosno od kojega polaze — dakako — ljudski je lik, vidjen i prepoznat u stiliziranom čunju s kuglačke piste. Jakić ne insistira na metaforičkom tumačenju: u svojim objektima ne gleda patetične lutke i mane-kene što će s prvom kuglom biti sa zemljom sravnjeni. Ne propušta, medjutim, prigodu dvosmislenog odnosa prema drvenoj im epidermi, a time ni šansu vlastitog, makar i podrugljivog idioma unutar suvremenog figurativnog jezika.

Tonko Maroević

When sculptures compete with mountains and when artistic achievements are measured with geodetic instruments, it is not easy to gain recognition for sculptural chamber music. Therefore, it is not surprising that Ante Jakić, modelling with particular devotion in small dimensions, has not sufficiently «won the attention» of the public nor imposed himself on the critics. However, this man is the original creator and the authentic heir of the modern plastic tradition, who in his own dimension continues the tendencies of his predecessors, opening up new fields and establishing new relations with the sculptural object.

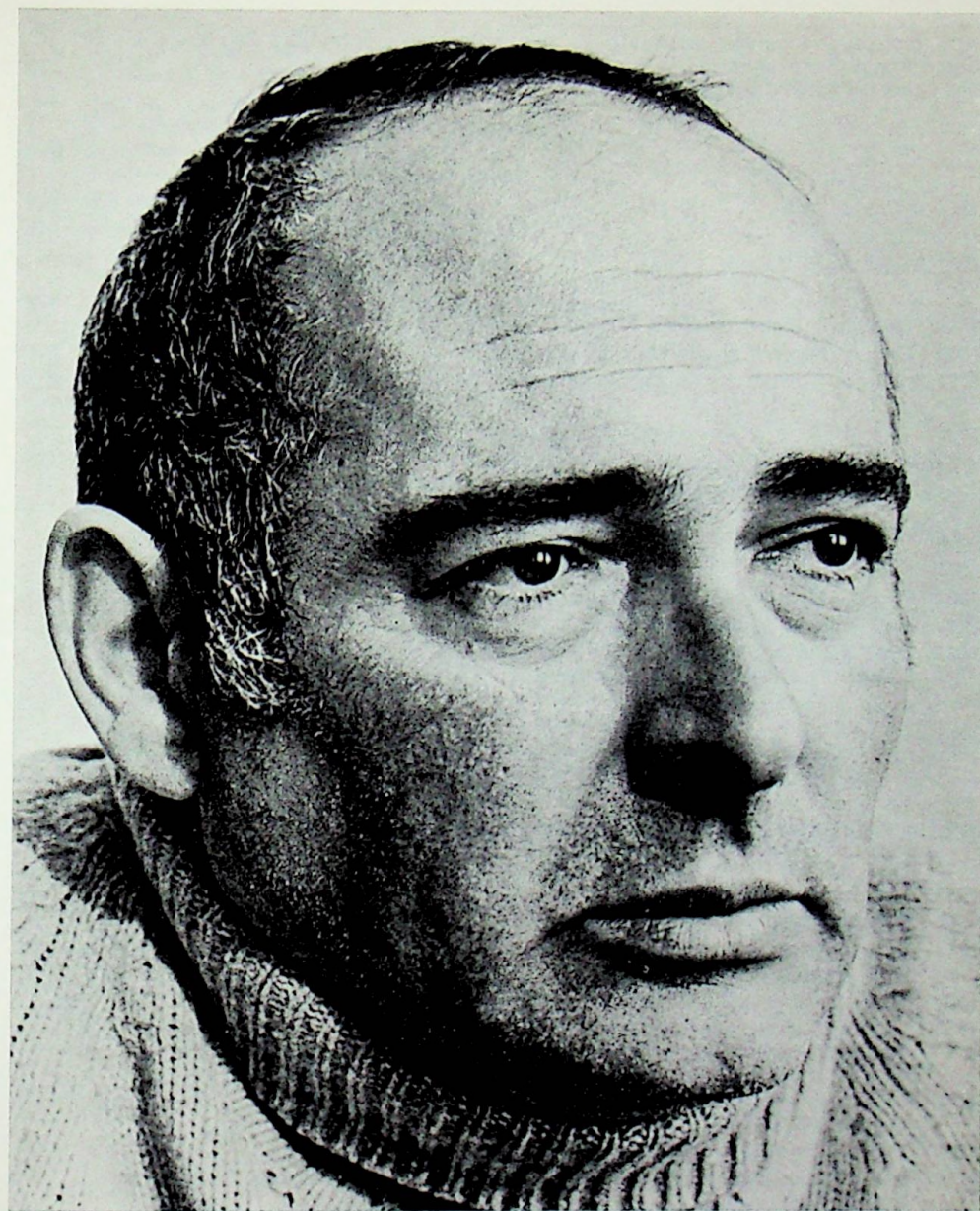
It is noted how Jakić directly adopted the guide lines of Radovani's formation (addition) and the moral of Bakić's simplification (subtraction) and how he provided for himself the possibility of multiplying and dividing the basic particle i.e. the structural unit. This has certainly presumed a rather ironical withdrawal (but not abandoning) from the organic determination of volume and from the absolutism of «pure» form. The conciseness he achieved is less direct and more deduced than in his «models» and therefore insufficient for the autonomic life of the sculpture, but it is inspiring for the creative permutation: part after part is merged into new unseen integrals composing a small space scherzo.

In the late fifties Jakić was among the first to simplify and to schematize his forms to the extent that they could be made on the lathe, and later, for the same reason, he turned to the potter's wheel as well. He consciously accepted the restriction to the circular, the cylindrical or the conical but in this way he arrived at a specific morphological alphabet in which he could pronounce (or at least spell) the unseen figures, and humorously paraphrase the most various creatures of the organic world. After several series of stylized animals he created his most ingenious and most consistent version with TO TAK (1966), a constructional toy consisting of a number of elements that can be freely arranged and mutually substituted.

At present the sculptor is exhibiting a cycle based on similar principles. Again, there are the previously constructed, «imposed» structural units, small parts and limbs of balanced proportions and appropriate sizes that resulted from the continuous communication between the palm and the eye, the size of the fist and the span of the hand. But now, the component elements are not available for the observer to handle. They are fixed, arrested in the positions of a maximum balance temptation and of the greatest challenge to the surrounding space. The ideal model at which they aim and from which they start is — of course — the human form seen and recognized in the stylized bowling alley pin.

Jakić does not insist on metaphoric interpretation: in his objects he does not see the pathetic symbols of «human destiny», he does not imagine them as weak, immobile dolls and mannequins that would fall to the ground with the first bowl. However, he does not miss the opportunity of an ambiguous attitude towards their wooden epidermis and consequently, neither the chance of his own, albeit mocking, idiom within the contemporary figurative language.

Tonko Maroević

ANTE JAKIĆ rođen 13. prosinca 1930. u Stonu.
1955. diplomirao kiparstvo na Akademiji za primijenjenu umjetnost u Zagrebu u klasi
Koste Angeli Radovanija.
Živi i radi u Zagrebu, Branimirova 39

NAGRADE — AWARDS

- 1966 Ljubljana, Zlatna medalja II Međunarodnog bienala industrijskog oblikovanja
- 1970 Zagreb, Nagrada 5. zagrebačkog salona
- 1972 München, Brončana medalja „Exempla 72“

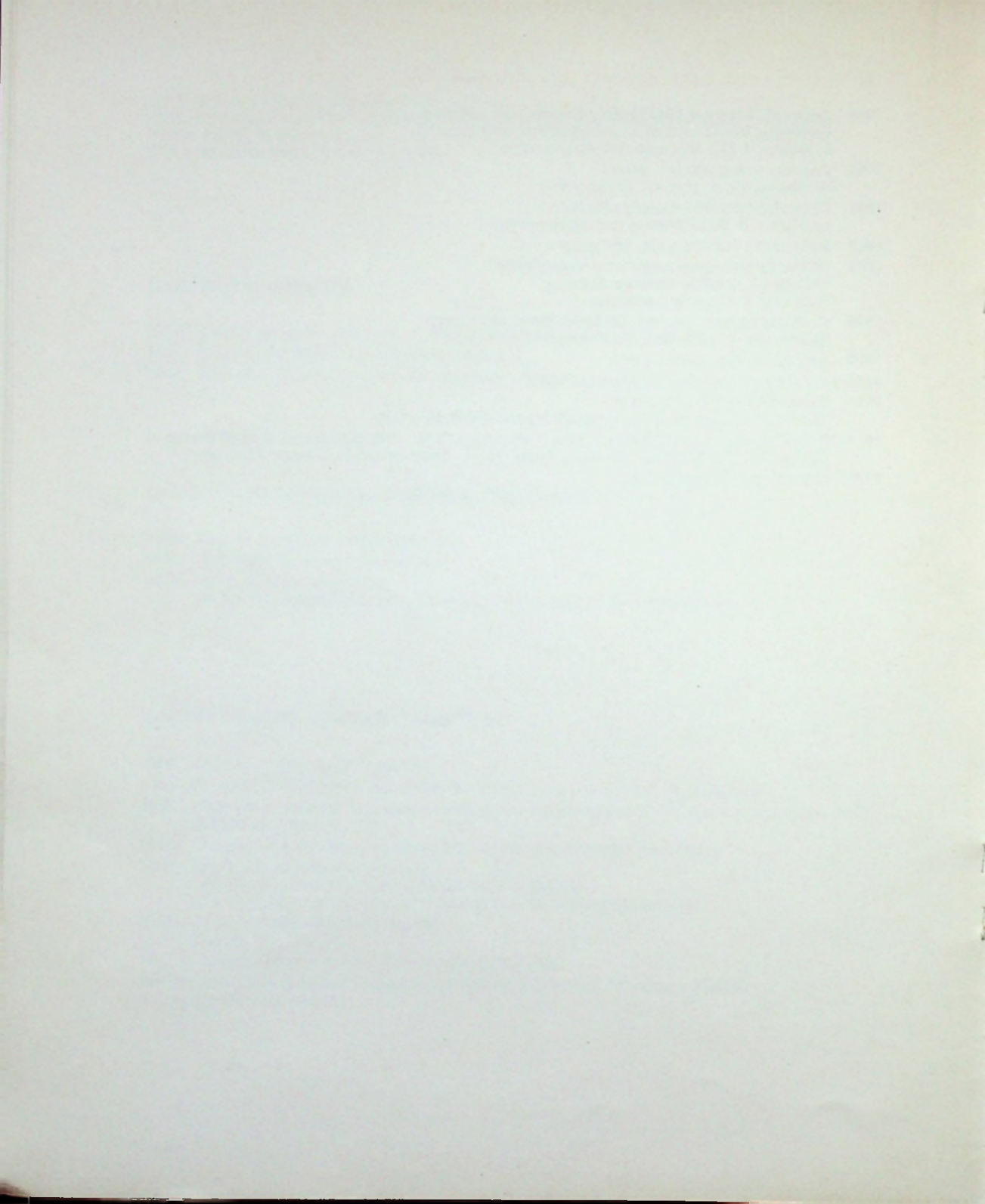
SAMOSTALNE IZLOŽBE — ONE-MAN EXHIBITIONS

- 1964 Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt
- 1967 Beč, Galerie Junge Generation
- 1969 Split, Galerija umjetnina
Dubrovnik, Umjetnička galerija (sa Z. Lončarićem i M. Pejakovićem)

GRUPNE IZLOŽBE — GROUP EXHIBITIONS

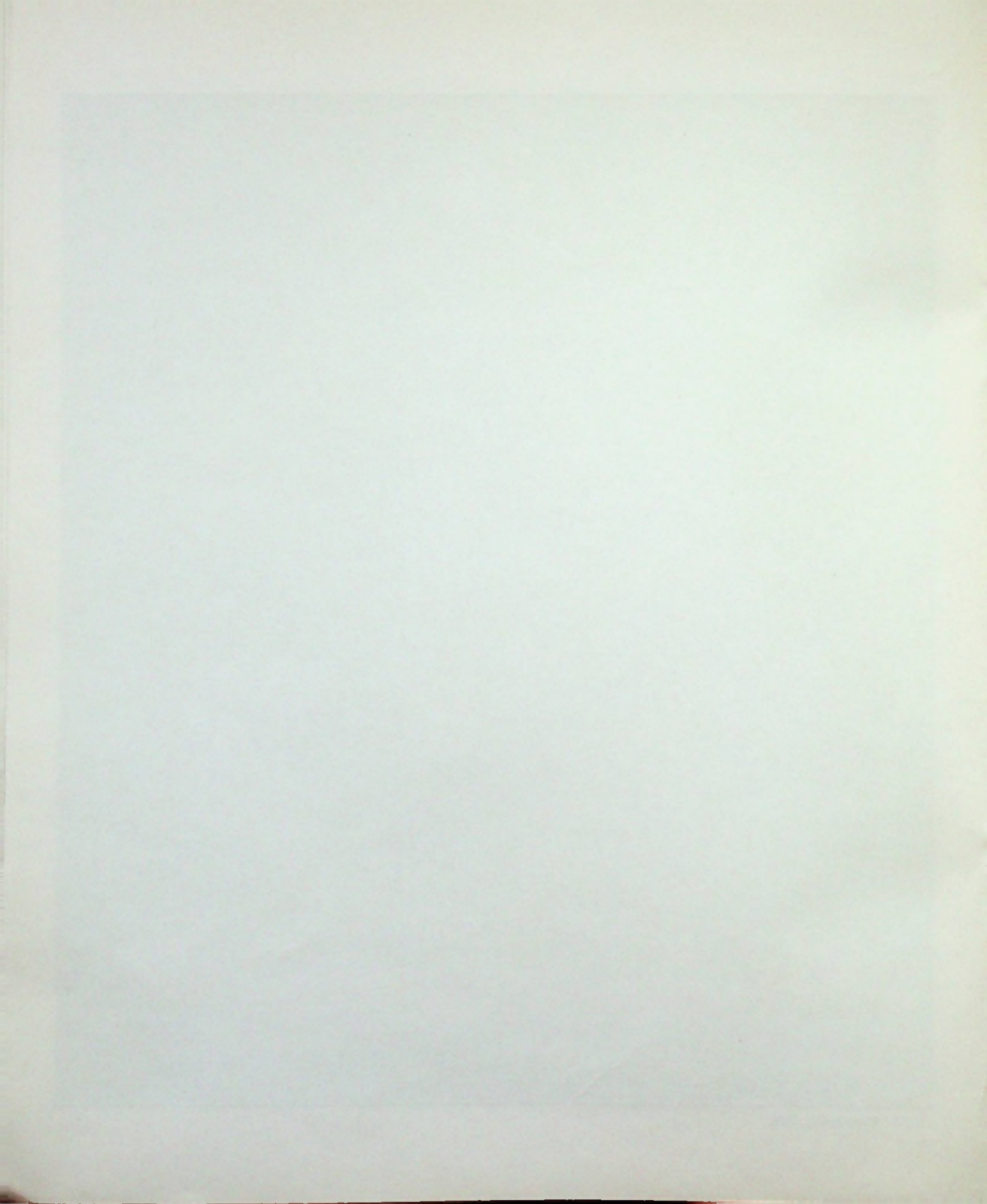
- 1955 Zagreb, 1. zagrebački trijenale
- 1956 Beograd, Umjetnost i industrija (Savez lik. umj. primj. umj. Jugoslavije)
- 1957 Dubrovnik, Izložba hrvatske primijenjene umjetnosti Rijeka, Izložba hrvatske primijenjene umjetnosti
- 1957 Beograd, Umetnička obrada metala naroda Jugoslavije kroz vekove
- 1959 Zagreb, 2. zagrebački trijenale
Beč, Međunarodni festival demokratske omladine
Zagreb, Izložba primijenjene umjetnosti (u okviru kongresa UFI)
- 1960 Zagreb, Porodica i domaćinstvo
Zagreb, Stanovanje
- 1962 Vukovar, Izložba umjetničkih medalja i plaketa
- 1963 Pariz, Međunarodna izložba industrijskog oblikovanja (Kongres ICSID)
Zagreb, Oblikovanje

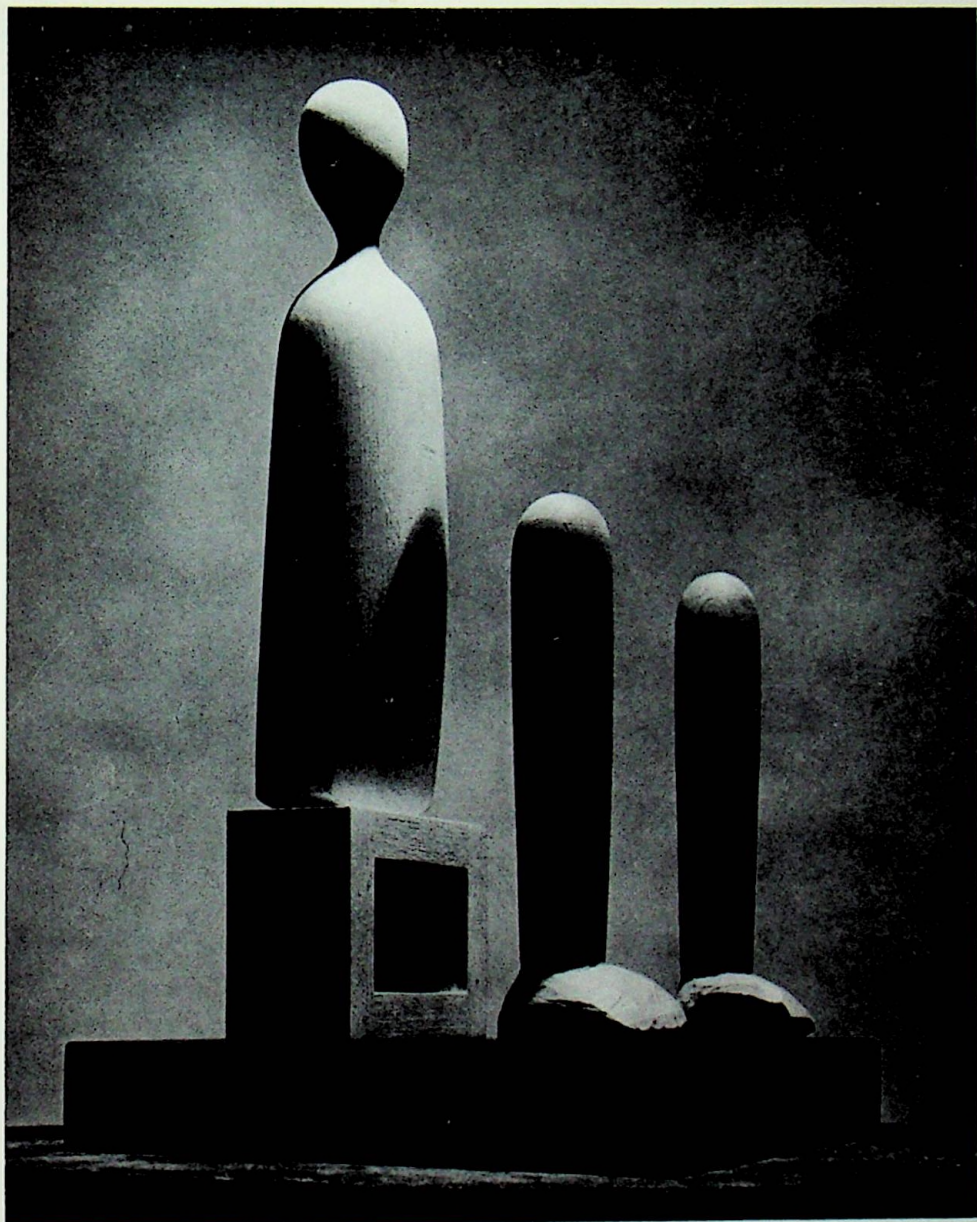
- 1964 Beograd, Savezna izložba dela industrijske estetike
Ljubljana, Savezna izložba primijenjene umjetnosti
Ljubljana, I BIO (Bienale ind. oblikovanja)
- 1965 Zagreb, 1. zagrebački salon
Aleksandrija, 6. bienale d'Alexandrie
- 1966 Dubrovnik, Izložba Galerije Rozario
Ljubljana, II BIO (Bienale ind. oblikovanja)
- 1967 Dubrovnik, Izložbe Galerije Rozario
- 1968 SSSR, Primijenjena umjetnost Jugoslavije
Dubrovnik, Izložba Galerije Rozario
Subotica, I trijenale keramike
- 1969 Recklinghausen, «Kunst als Spiel, Spiel als Kunst»
Dubrovnik, Izložba Galerije Rozario
- 1970 Zagreb, 5. zagrebački salon
- 1970/71 Zagreb, Jubilarna izložba ULUPUH-a
- 1971 Zagreb, 6. zagrebački salon
Portorož, XI međunarodni simpozij kipara «FORMA VIVA»
- 1971/72 Berlin, Darmstadt, Essen, Köln, München, Beč: Internationale Design-Preise u
okviru izložbe Bundespreis Gute Form 71 — Internationales Design Zentrum
- 1972 München, «Exempla» 72»

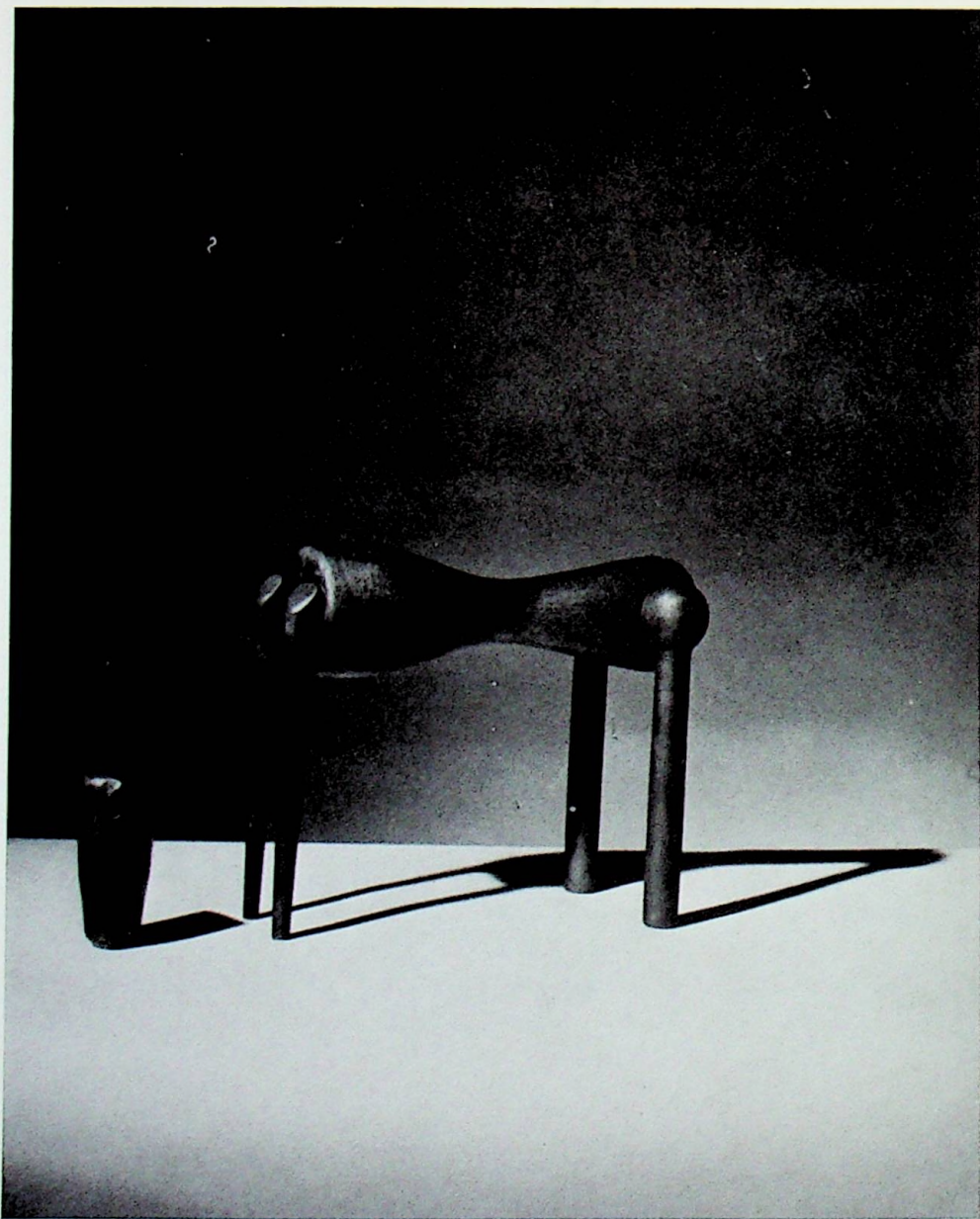

CRVENI KONJANIK, 1958.

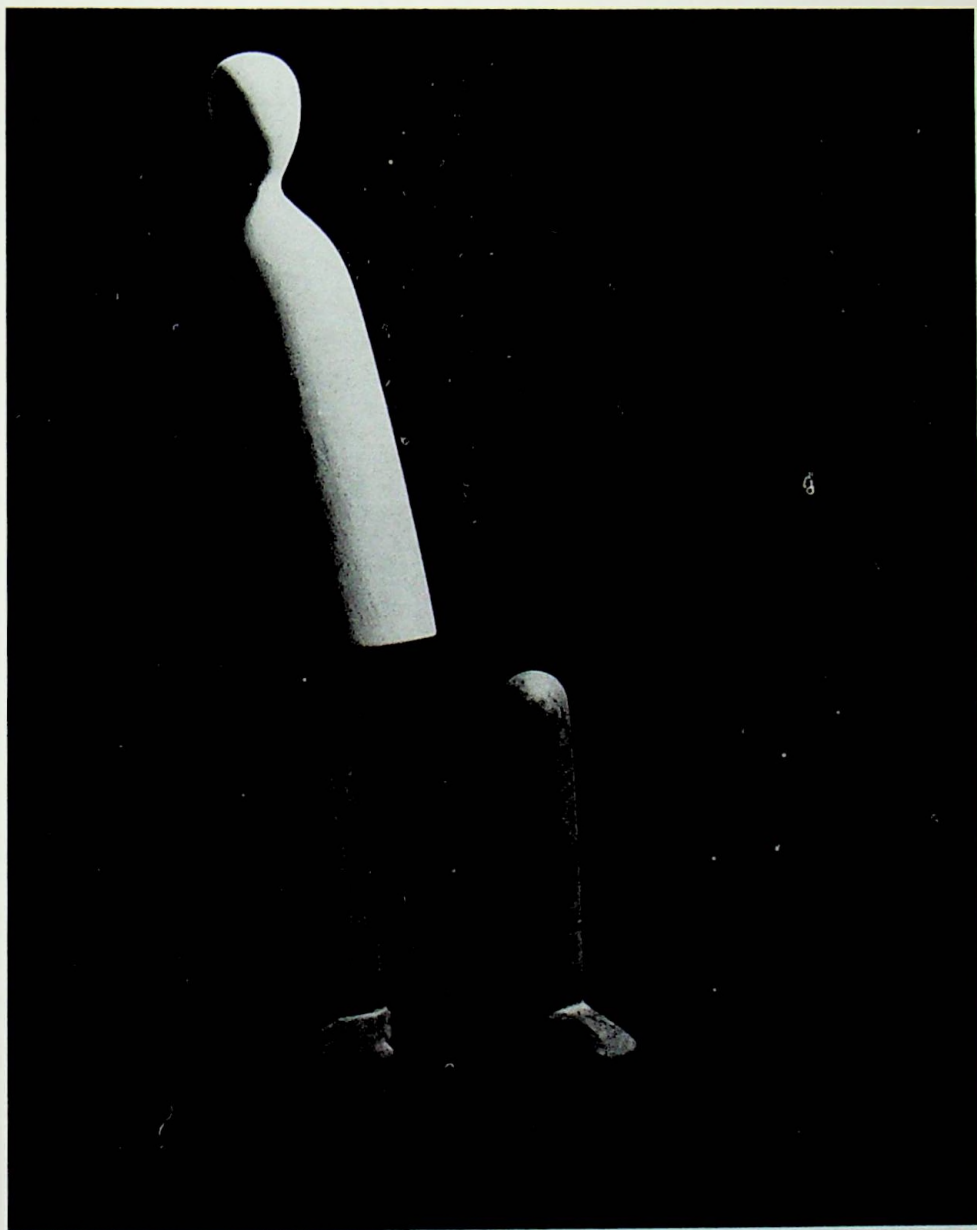

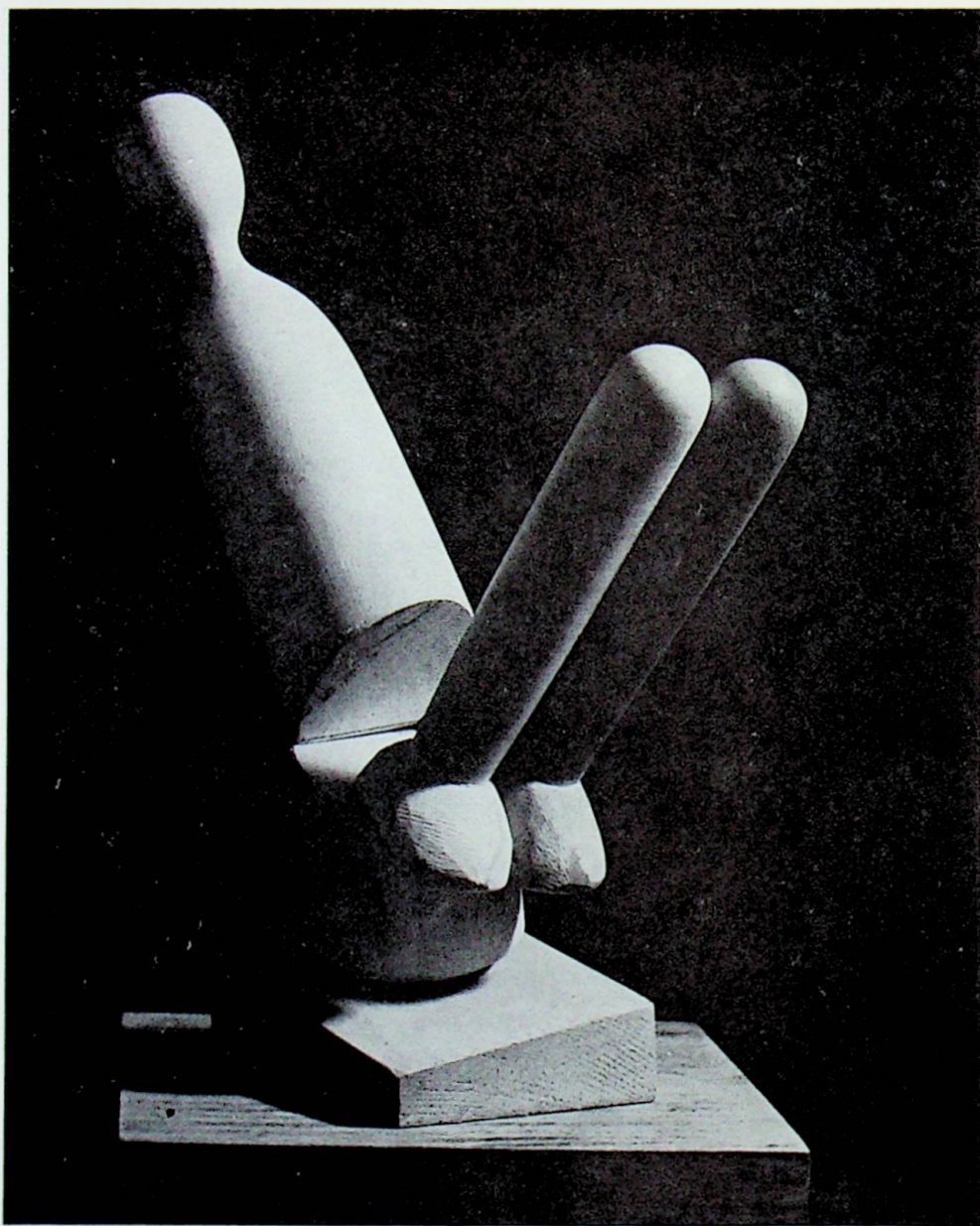
KRALJ, 1973.

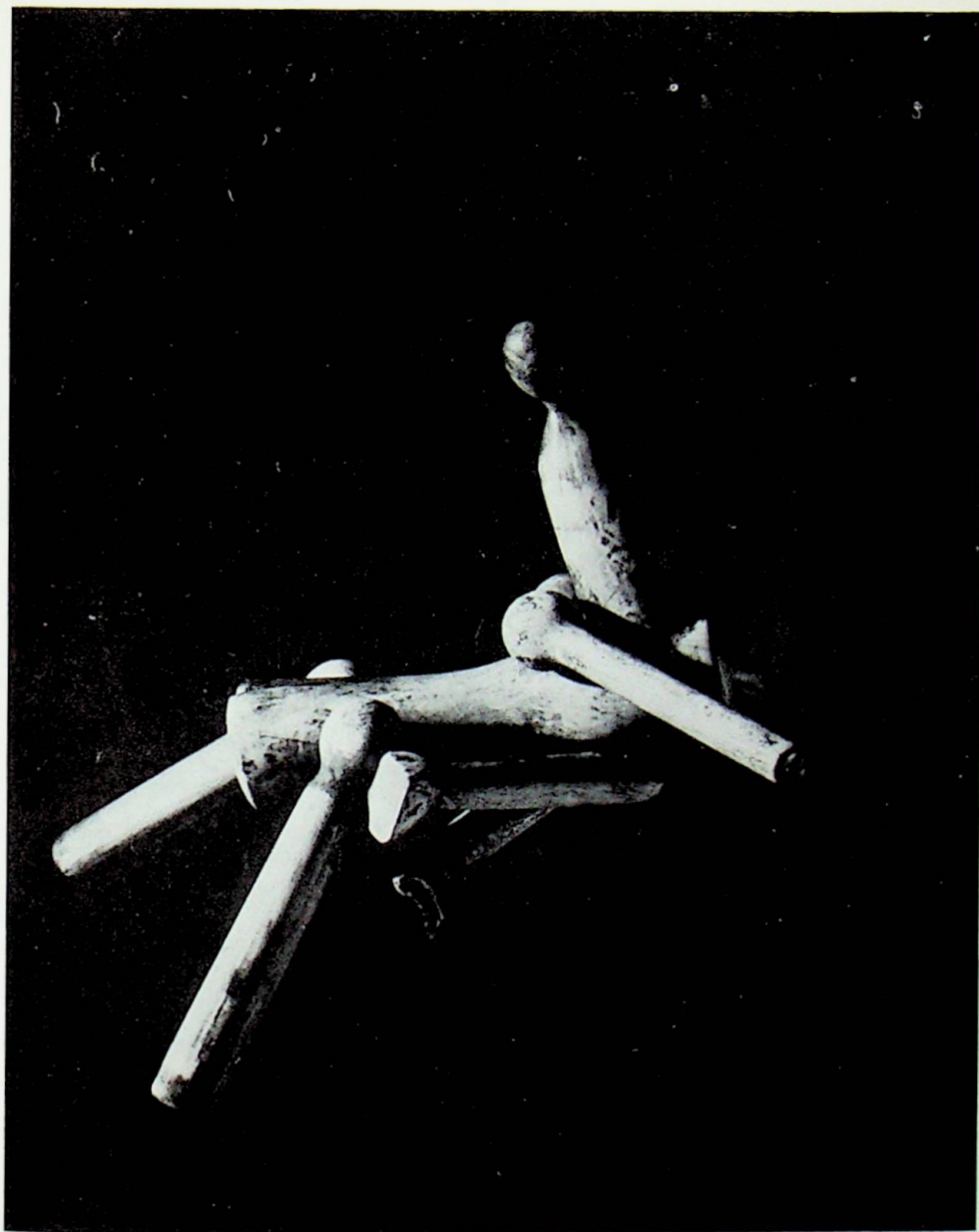
VRANAC. 1972.

SETAC, 1973.

DOKOLIČAR, 1973.

LETECI KENTAUR, 1973.

KATALOG

1. CRVENI KONJANIK	1959	drvo	36 cm
2. KONJANIK	1959	drvo	47 cm
3. BESTIA I	1968	bronca	11 cm
4. BESTIA II	1968	bronca	12 cm
5. BESTIA III	1968	bronca	19 cm
6. PODOZRIVOST	1968	bronca	18 cm
7. MAG	1968	bronca	7 cm
8. EROZIJA	1968	drvo	27 cm
9. ZELENKO	1972	drvo	33 cm
10. VRANAC	1972	drvo	23 cm
11. KENTAUR	1973	drvo	36 cm
12. LETEĆI KENTAUR	1973	drvo	24 × 37 × 42 cm
13. PEGAZ	1973	drvo	38 cm
14. GOSPODJA	1973	drvo	23 cm
15. PROMATRAČ	1973	drvo	26 cm
16. GAZDA	1973	drvo	26 cm
17. KRALJ	1973	bronca	30 cm
18. OHOLI	1973	bronca	28 cm
19. KRATKONOGA	1973	drvo	33 cm
20. MIRNI	1973	drvo	23 cm
21. KUPAČ	1973	drvo	23 cm
22. KUPAČICA	1973	drvo	24 cm
23. DVOJE	1973	drvo	36 cm
24. GIMNASTIČAR	1973	drvo	26 cm
25. DOKOLIČAR	1973	drvo	28 cm
26. RAZUZDANI	1973	drvo	23 cm
27. ATLETIČAR I	1973	drvo	25 cm
28. ATLETIČAR II	1973	drvo	25 cm
29. DJEČAK	1973	drvo	32 cm
30. ŠIPARICA	1973	drvo	38 cm
31. DENDI	1973	drvo	31 cm
32. KLIZAČICA	1973	drvo	36 cm
33. EKVILIBRISTA	1973	drvo	31 cm
34. ZELENI	1973	drvo	31 cm
35. SRAMEŽLJIVI	1973	drvo	32 cm
36. ŠETAČ I	1973	drvo	37 cm
37. ŠETAČ II	1973	drvo	37 cm
38. NAGNUTI	1973	drvo	36 cm
39. ODNOSI	1973	drvo	33 cm
40. KOMUNICIRANJE	1973	drvo	23 cm
41. BAHAT	1973	drvo	38 cm
42. OSOBA	1973	drvo	115 cm
43. GOSPODAR	1973	drvo	115 cm
44. PALI ANDJEO	1973	drvo	43 cm

CATALOGUE

1. RED HORSEMAN	1959	wood	36 cm
2. HORSEMAN	1959	wood	47 cm
3. BESTIA I	1968	bronze	11 cm
4. BESTIA II	1968	bronze	12 cm
5. BESTIA III	1968	bronze	19 cm
6. CAUTION	1968	bronze	18 cm
7. MAGICIAN	1968	bronze	7 cm
8. EROSION	1968	wood	27 cm
9. HORSE	1972	wood	33 cm
10. BLACK HORSE	1972	wood	23 cm
11. CENTAUR	1973	wood	36 cm
12. FLYING CENTAUR	1973	wood	24 x 37 x 42 cm
13. PEGASUS	1973	wood	38 cm
14. LADY	1973	wood	23 cm
15. OBSERVER	1973	wood	26 cm
16. BOSS	1973	wood	26 cm
17. KING	1973	bronze	30 cm
18. HAUGHTY	1973	bronze	28 cm
19. SHORTLEGGED	1973	wood	33 cm
20. QUIET	1973	wood	23 cm
21. BATHER	1973	wood	23 cm
22. WOMAN BATHER	1973	wood	24 cm
23. COUPLE	1973	wood	36 cm
24. GYMNAST	1973	wood	26 cm
25. IDLE ONE	1973	wood	28 cm
26. UNBRIDLED	1973	wood	23 cm
27. ATHLETIC I	1973	wood	25 cm
28. ATHLETIC II	1973	wood	25 cm
29. BOY	1973	wood	32 cm
30. TEENAGER	1973	wood	38 cm
31. DANDY	1973	wood	31 cm
32. SKATER	1973	wood	36 cm
33. EQUILIBRIST	1973	wood	31 cm
34. GREEN ONE	1973	wood	31 cm
35. BASHFUL	1973	wood	32 cm
36. STROLLER I	1973	wood	37 cm
37. STROLLER II	1973	wood	37 cm
38. LEANING ONE	1973	wood	36 cm
39. RELATIONS	1973	wood	33 cm
40. COMMUNICATION	1973	wood	23 cm
41. PUFFED-UP	1973	wood	38 cm
42. PERSON	1973	wood	115 cm
43. MASTER	1973	wood	115 cm
44. FALLEN ANGEL	1973	wood	43 cm

Izdavač Publisher	GALERIJA FORUM
Urednik kataloga Catalogue editor	Vlado BUŽANČIĆ
Predgovor Introduction writers	Radovan IVANČEVIĆ i Tonko MAROEVIĆ
Dokumentacija Documentation	Ante JAKIĆ
Likovna postava izložbe Artistic arrangement	Zvonko LONČARIĆ
Plakat Poster design	Zvonko LONČARIĆ
Fotografije Photographs	Nenad GATTIN
Portret autora Portrait of the author	Branimir BAKOVIĆ
Prijevod na engleski Translation into English	Vlasta JAKIĆ
Tehnička postava izložbe Technical arrangement of exhibition	Peruško BOGDANIĆ i Branimir ČILIĆ
Tehnički urednik kataloga Technical editor of the catalogue	Damir LINDIĆ Avdo MEHMEDIĆ
Klišei Clichés	Riječka tiskara
Tisak plakata Printing of posters	Sitotisak Centra za kulturu i informacije, Preradovićeve 5, Zagreb
Tisak Print	Tiskarna Slovenija, Ljubljana
Naklada Edition	350

